

സംഗീത മാധുരി

ഡോ: കെ. ഭാസ്കരൻ നായർ

നല്ല സംഗീതം കേൾക്കുമ്പോഴാണ് കുന്ന അനുഭവത്തെ വർണ്ണിക്കുവാൻ സാധിക്കുമോ?

സംഗീതം മാത്രമല്ല, സന്തോഷവും വേദനയും, സ്നേഹവും, അദ്ധ്യാത്മദർശനവും മരണവും, എന്നു വേണ്ട ജീവിതത്തിൽ ഏറ്റവും അർത്ഥവത്തായ ഒരു ഭാവവും അനുഭവിക്കുവാനല്ലാതെ ആഖ്യാനം ചെയ്യുവാൻ—അന്യനെ പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കുവാൻ—സാധ്യമല്ലെന്ന് ആംഡസ് ഹക്സ്ലി എന്ന മഹാനായ ഇംഗ്ലീഷ് സാഹിത്യകാരൻ തീർത്തു പറയുന്നു. എന്നാലും ഈ ലോകത്തിൽ ഭാഷയെ കൈകാര്യം ചെയ്ത് തങ്ങളും മറ്റുള്ളവരും ആനന്ദം ജനിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി നിരന്തരം പരിശ്രമിക്കുന്ന മനുഷ്യരെല്ലാം ഈ പ്രയാസത്തെ മറികടക്കാമെന്നുള്ള പ്രത്യാശ പുലർത്തുന്നവരാണ്. കേരളം ജനിച്ചിട്ടുള്ള കഥാകൃത്തുകളിൽ വച്ച് ഏറ്റവും മഹാനായ സി. വി. രാമൻപിള്ള “ധർമ്മരാജാ” എന്ന ആഖ്യാനികയിൽ ഹരിപഞ്ചാനന യോഗീശ്വരൻ എന്ന കഥാപാത്രത്തിന്റെ ഗാനാലാപത്തെ വർണ്ണിക്കുന്നത് ഇങ്ങിനെയാണ്:

“ഹരിനാമ പുണ്യഗ്രന്ഥത്തിൽ നിന്ന് ഉൽഭൂതമായ ആ അമൃതപ്രവാഹം നാട്ടു മലഹരിയാടി ഗിരിസാനുക്കളും, സാദ്രകരണമായ ഘണ്ടപുന്നാഗാദി വനതലങ്ങളും, കേദാര വരാട്ടാദി ശിലാദർപ്പങ്ങളും, സൈന്ധവ സൗരാഷ്ട്രാദി വിസ്തൃതികളും, ഗുരുമാളവദി പുരവരങ്ങളും, കല്യാണി കാമോദരിയാദി ചൈത്രരഥങ്ങളും, തോടിരൈരവിയാദി വിഷമശാഡാലങ്ങളും, ആഹരി ബലഹരിയാദി കർമ്മദേശങ്ങളും തരണം ചെയ്ത്, ആരഭീമുദുശ്ച ശീതളാനുഭൂതിയോടെ, ഭൂപാളബ്രഹ്മാനന്ദ സാഗരത്തോടു സംഗമിച്ചു. മൃഗേന്ദ്രാൽപതനം പോലുള്ള അത്ഭുതരോഹങ്ങളും നദീധനികൾ പോലുള്ള അവരോഹങ്ങളും ഗജപ്രാഡിയോടുകൂടിയുള്ള പ്രവേശങ്ങളും, സപ്തപതൃലയമായുള്ള ഭ്രമണങ്ങളും, ആകാശമധ്യസ്ഥനായ ഗന്ധർവന്റെ പക്ഷിനിശ്ചലതപോലെ പ്രവർത്തനം ചെയ്യുന്ന സ്വരലയങ്ങളും കൊണ്ട് സരസ്വതീദേവിയെ സംഗീതാത്മികയായി

ആ പ്രാസംഗികഗായകൻ അവിടെ പ്രത്യക്ഷയാക്കി. കഥാവിഷയം നശ്വരമായ പ്രപഞ്ചത്തിൽ, ആത്മാവൊന്നേ ശാശ്വതമായുള്ളൂ എന്നും, അത് പരമാത്മാവിന്റെ ചൈതന്യമാകയാൽ പരമാത്മാനുഭൂതിയെ സ്വാത്മാവിനാൽ സാധിക്കണമെന്നും, അത് ഗുരുപ്രസാദലബ്ധിയാൽ ബാലന്മാർക്കും ക്ഷീപ്രസാധ്യമാണെന്നും ഇതിനു ദൃഷ്ടാന്തം ധ്രുവരാജകുമാരോപാഖ്യാനം തന്നെ എന്നും ആയിരുന്നു.”

ഈ വർണ്ണനയിലെ ഭാഷ കഠിനമാണ്. പക്ഷേ അതിൽ കാണുന്ന മുഴക്കമേറിയ പദങ്ങളിൽ അധികവും രാഗങ്ങളുടെ പേരുകളാണ്. ഗാനാലാപത്തിൽ പ്രയോഗിച്ച രാഗങ്ങളുടെ പേരുകൾ കോർത്തിണക്കി സംഗീതശ്രവണത്തിലുണ്ടായ ആനന്ദാനുഭൂതിയെ ഗംഗയോ ഗോദാവരിയോ പോലെയുള്ള ഒരു മഹാനദിയുടെ പ്രവാഹമായി ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുകയാണ്. അതിൽ പ്രവഹിക്കുന്നത് വെറും വെള്ളമല്ല, സാക്ഷാൽ അമൃതമാണ്.

ഇനി മറ്റൊരു ഉദാഹരണം. മഹാകവി വള്ളത്തോൾ ഒരു തോണിയാത്രയിൽ തോണിക്കാരൻ മണ്ണെണ്ണവിളക്ക് കൊളുത്തിവെച്ച് എഴുത്തച്ഛൻ അദ്ധ്യാത്മരാമായണം വായിക്കുന്നത് കേൾക്കുവാനിടയായി. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായ അനുഭവത്തിന്റെ വർണ്ണന കേൾക്കുക:—

അവന്റെ പാട്ടും മണിയൊച്ചയായിൻ പ്രശാന്തനിശ്ശബ്ദതയെപ്പിളക്കി. അതാസ്വദിക്കുന്നതിന്നെന്നവണ്ണം സ്തംഭിച്ചുനിന്നു ദിവി താരകന്ദം. നീളത്തിലഗ്നിതമവന്റെ കണ്ണനാളത്തിൽ നിന്നങ്ങു വിനിശ്ശിളിക്കെ ഓളങ്ങളാകുന്ന കരങ്ങൾകൊണ്ടു താളം പിടിച്ചു നദി മെല്ലെ മെല്ലെ. രാമാനുജപ്പെകിളി പാടിയോര രാമായണത്തിൻ മധുരപ്രവാഹാൽ ആ വെണ്ണിലാവങ്ങൊരു പാല്യുഷേവോടാമേളാം ചെയ്തുപോലെയായി. ചൊല്ലൊണ്ടു തുഞ്ചൻഗുരുവിന്റെ കാവ്യരത്നത്തിൽ നിന്നെന്നിയ കാന്തിയാലേ

അപ്പൊട്ടു മണ്ണെണ്ണവിളക്കു വിദ്യുൽ-പ്രദീപമായെന്നുമെന്നിക്കു തോന്നി. ഒരതുതതുതമണമാസ്ഥലത്തു പരന്നുപാറി കളിർ കാരനിലെങ്ങു നിരന്തരം വന്നു പൊടിഞ്ഞിതേതോ മരദമൊന്നെന്നുടെ വഞ്ചിതത്തിൽ. തൻ ചിത്രവർണ്ണാംഗ മരീചിയാൽ കണ്ണഞ്ചിപ്പൊരോമൽ കിളിയേറൊന്നേരം കൊഞ്ചിക്കളിച്ചു കളനിസ്ഥനത്തോടെൻ ചിത്തവല്ലിച്ചെറുചില്ലതോറും.

ഇവിടെ കവിയുടെ അഞ്ച് ഇരട്ടിയുള്ള ഹൃദയവും ഒന്നിച്ചു ആനന്ദിക്കുന്നതായിട്ടാണ് വർണ്ണന. എഴുത്തച്ഛന്റെ രാമായണം കിളിപ്പാട്ടാണെന്ന വസ്തുതയും ഓർമ്മിക്കണം. വള്ളത്തോളിന്റെ ചിത്തവല്ലിയുടെ ചില്ലുകൾ തോറും കൊഞ്ചിക്കളിച്ച ആ പഞ്ചവർണ്ണക്കിളി സാക്ഷാൽ സരസ്വതീദേവിയുടെ കൈയിലിരിക്കുന്ന കിളി തന്നെയാണ്—സൗന്ദര്യത്തിന്റെ പരമമായ പ്രതീകം!

ഒരു ഉദാഹരണമിട്ടി. മഹാഭക്തനായ വിലാമംഗലം സ്വാമിയാർ സന്ധ്യാസമയത്തു ദീപാരാധന ചെയ്തു കൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ ഉണ്ണിക്കുറുപ്പന്റെ മുരളിഗാനം കേൾക്കുന്നു. ആ അനുഭൂതിയെപ്പറ്റി പി. കഞ്ഞിരാമൻ നായർ നൽകുന്ന വർണ്ണന ഇതാണ്:—

ഏകാന്ത സുഖാധാരമാകാശ കടാഹത്തിൽ
മാകന്ദധു ചിന്നമാനന്ദ പ്രവാഹമേ
വിസ്തൃതപ്രപഞ്ചത്തിൻ ചലന നിദാനമേ
വിസ്മയോദിത ജീവചേതനാ നികേതമേ
കൈതൊഴാം, തൊഴാം, പ്രേമ പാവന പ്രവാഹമേ
കൈതൊഴാം, തൊഴാം, കൃഷ്ണ മുരളീ നിനദമേ
നീരദാബലി നീങ്ങമാകാശനദി ശ്യാമതീരങ്ങളിടിയുമിസ്സംഗീതലയത്തിങ്കൽ
സുരന്ദം പുതികളും താരവും നരയായി-
ത്തീരുന്ന, വനനീല ശൈലങ്ങളലിയുന്ന.
സുപ്തരായ്ക്കിടക്കുന്നോരാന്മാക്കുളണരുന്ന,

പക്ഷിലോകത്തിലെ തൊഴിലാളികൾ

ശ്യാം തിരുവല്ല

പോലീസ്

പക്ഷികളുടെ ഇടയിൽ പോലീസിന്റെ ജോലി ചെയ്യുന്നത് “ഡ്രോൺഗോ” എന്ന പക്ഷിയാണ്. മറ്റുള്ള പക്ഷികൾ, അവന്റെ കൂടിനടുത്തു, തങ്ങളുടെയും കൂടുകൾ കെട്ടുവാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു. അവൻ തന്റെ സ്വന്തം കൂടപോലെ, മറ്റുള്ളവരുടെ കൂടുകളും സൂക്ഷിക്കുന്നു എന്നതാണ് ഇതിനു കാരണം. അവന്റെ കൂടിന്റെ അടുക്കലേങ്ങാനും തന്റെ ശത്രുക്കളെ കണ്ടാൽ അവൻ അവയെ ആക്രമിച്ചോടിക്കുന്നു. കഴുകനേയും, പരുത്തിനേയും പോലും ആക്രമിക്കുവാൻ അവൻ മടികാണിക്കുന്നില്ല.

രാത്രികാവൽക്കാർ

പകൽ മുഴുവൻ സുഖമായി ഉറങ്ങിയതിനുശേഷം രാത്രിയിൽ ഉണർന്ന് കാവൽ ഇരിക്കാൻ വളരെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവനാണ് മൂങ്ങ. യാതൊരു ശബ്ദവും ഉണ്ടാക്കാതെ, എലിയേയും നോക്കി മരത്തിന്റെ കൊമ്പിന്മേൽ അവൻ ഇരിക്കും. ശത്രുക്കളെക്കൊല്ലുവാൻ തന്റെ കൂർത്ത നഖങ്ങളും, ചുണ്ടും ആണ് അവൻ ഉപയോഗിക്കുന്നത്.

ശുചീകരണക്കാർ

ഭാരം കൂടിയ ശരീരത്തോടും വളഞ്ഞു തുവലിപ്പാത്ത കഴുത്തോടും കൂടിയ ഒരു പക്ഷിയാണ് “വറച്ചൻ” എന്നതരം കഴുകൻ. ഇവനെക്കാണാൻ കൊള്ളകില്ലെങ്കിലും, പറക്കലിൽ അവനെ വെല്ലാൻ മറ്റൊരു പക്ഷിക്കും സാധ്യമല്ല. വളരെ ഉയരത്തിൽ പറന്നുകൊണ്ട് ഭൂമി നിരീക്ഷിക്കുകയാണ് അവന്റെ പ്രധാന ജോലി. എവിടെയെങ്കിലും, ഏതെങ്കിലും, വൃത്തികേടുകളോ, ശവശരീരങ്ങളോ കണ്ടാൽ ഉടൻ തന്നെ അവൻ അവിടെ നിന്നും അത് നീക്കം ചെയ്യുന്നു.

മീൻപിടുത്തക്കാർ

സാധാരണയായി കാണാറുള്ള മീൻപിടുത്തക്കാർ “പൊന്മാൻ” ആണ്. ഈ പക്ഷിയെ സാധാരണയായി, കളങ്ങളുടെ കരയിലും, നദീതീരത്തും മറ്റും കാണാം. അവൻ അവിടെ ഏതെങ്കിലും ഒരു മരക്കൊമ്പിൽ ഇരുന്ന് വെള്ളത്തിലേക്ക് സൂക്ഷിച്ച്, നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കും, വെള്ളത്തിൽ എവിടെയെങ്കിലും ഒരനക്കം കണ്ടാൽ അവൻ മിന്നൽപോലെ പറന്നുചെന്ന് ആ ജീവിയെ ചുണ്ടുകൾക്കിടയിലാക്കുന്നു.

സപ്തസംഗരം രവം ശ്രുതിയായ് ചമയുന്നു.
സന്തതാനന്ദം ചിന്തിപ്പൊത്തുമീ മരന്ദത്തിൽ
ജന്തുവൃന്ദത്തിനന്തഃകരണം മുഴങ്ങുന്നു.
അല്ലകൾ വിഭാതമായ് മാറുന്നു,
കൊടുംപാറകല്ലുകൾ നവനീത ഭാവത്തെ വഹിക്കുന്നു.
സത്യസന്ദേശം തങ്ങുമീഗംഗാപ്രവാഹത്തിൽ
കൃത്രിമപ്രപഞ്ചപ്പൊട്ടുകളൊഴുകുന്നു.
മോദവേദങ്ങളൊന്നായ്ത്തീരുമീ പ്രകാശത്തിൽ
മോഹനമാകും മായാവരണമകലുന്നു.

വെളിയിലെ ലോകവും ഉള്ളിലെ ലോകവും അടിമുടി മാറുകയാണ്. ആ കാശനദിയുടെ ഇരുണ്ട തീരങ്ങൾ ഇടി യുന്നു. സൂര്യനും ചന്ദ്രനും നക്ഷത്രങ്ങളുമെ

ല്ലാം ആ മഹാപ്രവാഹത്തിലെ നരകളായി മാറുന്നു. കാടപിടിച്ച് നീലനിറത്തിൽ കാണുന്ന പർവ്വതപങ്ക്തികൾ അലിഞ്ഞുപോകുന്നു. രാത്രി പുലരിയാകുന്നു, പാറകൾ വെണ്ണ നെയ്തായി രൂപാന്തരപ്പെടുന്നു. മായയുടെ ആവരണം നീങ്ങി, മോഹനിദ്രയിൽ ആണ്ടുകിടന്ന ആത്മാക്കൾ ഉണരുന്നു. എന്തൊരു ഉൽക്കുഷ്ടമായ അനുഭൂതിയണിതു!

സംഗീതം അതു കേൾക്കുന്നവന്റെ ഹൃദയത്തെ മാത്രമല്ല, നാം നിത്യവും കാണുന്ന ഈ പ്രപഞ്ചത്തെപ്പോലും അലിയിക്കുന്നതായിട്ടാണ് വശ്യവചസ്സുകളായ ഈ കവികൾ വർണ്ണിക്കുന്നത്. കാലദേശങ്ങളുടെയും ജഡവസ്തുവിന്റെയും കാരാഗൃഹത്തിൽ നിന്ന് മനുഷ്യാത്മാവിന് മോചനം ലഭിച്ചതായുള്ള അനുഭവം. ഇതു തൽക്കാലത്തേയ്ക്കുണ്ടാകുന്ന വെറും തോന്നലാണെന്ന് പറയാ

വുന്നതാണ്. പക്ഷേ ഈ ജീവിതം മുഴുവനും ഒരു തോന്നലല്ലേ? ആലോചിച്ചു നോക്കുക. നാം ഇതുവരെ അനുഭവിച്ചതു മുഴുവനും വെറും സ്വപ്നംപോലെ മാഞ്ഞുപോയില്ലേ? ഇപ്പോൾ അനുഭവിക്കുന്നതും നാളെയാകുമ്പോൾ മാഞ്ഞുപോകും. അതുകൊണ്ട്, സത്യത്തിൽ, ‘തൽക്കാലത്തേയ്ക്കു’ എന്ന സങ്കല്പത്തിന്റെ അളവിൽ മാത്രമേ വ്യത്യാസമുള്ളൂ. എന്നാലും, മറ്റൊരു ചെറിയ വ്യത്യാസം കൂടി ഉണ്ടെന്നു സമ്മതിക്കണം. സംഗീതം ജനിപ്പിക്കുന്ന തോന്നൽ ആനന്ദവും ശാന്തിയും നൽകുന്നു. ജീവിതം എന്നു പറയുന്ന നീണ്ട തോന്നൽ ദുഃഖവും അശാന്തിയും നൽകുന്നു.

ഇന്നത്തെ ലോകത്തിൽ സംഗീതത്തിന് ലഭിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രചാരത്തിൽ അത്ഭുതപ്പെടുവാനുണ്ടോ?

★ ★ ★